

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ – ШЛЯХ ДО АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Європейський вектор інтеграції не є новим для зовнішньої політики України, проте є абсолютно новими настрої та шляхи реалізації даної стратегії. За умови створення належної виробничої, соціальної і зовнішньоекономічної інфраструктури Україна може реально і стабільно підключатися до найбільш динамічних і вигідних позицій світової торгівлі. Зовнішньоекономічна стратегія передбачає вибір географічного середовища, в якому найбільш органічно досягається реалізація економічних інтересів. Оптимальність європейського регіону для України обумовлюється територіальною спільністю, наявністю зручних транспортних комунікацій, майже однаковими історичними й духовними традиціями. Для підтримання сторонніх зв'язків з окремими країнами Європи необхідні значно сильніші стимули з боку держави. Необхідні ретельний перегляд всієї сукупності економічних зв'язків із країнами СНД, оптимізація на основі критеріїв доцільності й ефективності, відповідності національним економічним інтересам України.

Розробка науково-технічної політики – актуально важливе питання для будь-якої країни, що взяла на озброєння досягнення сучасної науково-технічної революції і прагне перетворити науку у вирішальний фактор розвитку виробництва, соціального управління, культури. Реалізація науково-технічної політики, в першу чергу, залежить від характеру суспільного ладу даної країни, від тих цілей, яким підпорядковано розвиток науки.

На сьогодні в різних країнах реалізуються різні види науково-технічної стратегії. Це, наприклад, стратегія глобального (фронтального) розвитку науки і техніки; селективна (структурна) стратегія, що передбачає розвиток окремих напрямів науки і науково-технічного прогресу; «імпортна» модель науково-технічної стратегії і її «японський варіант», коли основний упор зроблений на використання зарубіжних досягнень і т. д. Практично застосовуються і комбіновані варіанти – наприклад, селективний варіант з використанням елементів «імпортною моделі». Для України селективна стратегія є єдино прийнятним варіантом. Це викликано тим, що в економічній ситуації, яка характерна для України, неможливо або дуже важко серйозно розвивати на високому рівні всі області науково-технічного прогресу. Відповідно до цього доцільним є селективний вибір областей і напрямків науки, розвиток яких забезпечить необхідний процес відтворення науки, а також задовольнить потреби економіки, культури і соціального управління. При здійсненні такого виду науково-технічної стратегії найбільша складність полягає в тому, що сама селективна стратегія має різні варіанти і вибір потрібного є складним завданням. Політика «пріоритетних виробництв» та «інноваційних інвестицій» або іншими словами «селективна стратегія», на першому етапі має базуватися на комплексі державних заходів, таких як довгострокові преференційні кредити централізованого «фонду реконструкції», прямі державні інвестиції, примусове спрямування частки інвестиційних ресурсів банків, відповідне пільгове оподаткування та амортизаційна політика тощо.

Водночас в умовах обмежених можливостей державних ресурсів та важелів, паралельно до їх застосування, інвестиційна політика повинна бути спрямована на залучення приватних внутрішніх і зовнішніх інвестицій. Для цього має бути рішуче змінено економічне середовище в країні, розвиватися відповідна інфраструктура та створені сприятливі умови для потенційних інвесторів в українську економіку. Мобілізації приватних фінансових ресурсів та їх концентрації саме на структурно-технологічному прориві та інноваційному інвестуванні сприятиме створення великих фінансово-промислових груп та налагодження їх зв'язків з масивом малих та середніх підприємств.

Вирішення другого фундаментального завдання – значного підвищення ефективності економіки – вимагає надати свободу й простір для підприємств; здійснити демонополізацію економіки та жорсткий контроль за приватними монополіями.

Рівноправність у світовому поділі праці та світовій торгівлі визначається, в першу чергу, доступом України до світових ринків збуту промислової й, особливо, високо-технологічної продукції. Фундаментальне значення має гео економічний підхід до розвитку економіки – стратегія входження України до світових виробничих центрів. В цій сфері також визначальною є роль держави, а реалізація цієї стратегії – одним з найважливіших завдань державної зовнішньої політики.

Україна також має прагнути ефективного співробітництва з іноземними корпораціями та капіталом в галузі розробки та практичного застосування високих технологій. Одним з головних пріоритетів держави в її міжнародній діяльності має бути максимальне сприяння інноваційному розвитку України, а головним критерієм доцільності іноземних інвестицій – модернізація технологій та впровадження ефективного менеджменту на українських підприємствах.